

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027

ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

Изм. № 94-00-432-4/27.06 2024 г.

Утвърдил:

ГАЛИНА СИМЕОНОВА

Ръководител на УО на ПОС 2021-2027 и
Председател на КН на ПОС 2021-2027 г.

ПРОТОКОЛ
от
ШЕСТО ЗАСЕДАНИЕ

на Комитета за наблюдение
на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
05 юни 2024 г.

Шестото заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. (ПОС) беше открито от **г-жа Галина Симеонова, ръководител на Управляващия орган на ПОС и председател на Комитета за наблюдение.**

Г-жа Симеонова съобщи, че по информация от Секретариата има кворум и приветства членовете на Комитета за наблюдение. **Ръководителят на УО на ПОС** поздрави присъстващите по случай Световния ден на околната среда – 5 юни, и ги насърчи да бъдат активни чрез дискусии, дебати и предложения, които да доведат до най-добрите решения за Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., съгласно темите от дневния ред на Шестото заседание на Комитета за наблюдение. **Г-жа Симеонова** отбеляза, че в началото на заседанието ще бъде представена информация за резултатите от вече приключилата Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ (ОПОС) и по-конкретно за отражението на Кохезионната политика и на Европейския съюз върху качеството на живот и околната среда чрез изпълнените по Програмата екологични проекти през последните седем години.

Г-жа Симеонова отправи покана към членовете на Комитета за Заключителното информационно събитие на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ с представяне на резултатите от инвестициите по Програмата. **Тя** информира, че като част от програмата на събитието е разположена експозиция „Обитатели – в търсене на по-добра среда“ със снимки и информация, които илюстрират положителния ефект на проектите, финансирани по ОПОС, върху околната среда и качеството на живот на всички граждани в страната.

Ръководителят на УО на ПОС 2021-2027 г. откри важността на включените в дневния ред проекти на методики и критерии за оценки на проектни предложения по четири

от приоритетите на Програмата - „Води“, „Отпадъци“, „Биологично разнообразие“ и „Риск и изменение на климата“.

Г-жа Симеонова представи присъстващите гости от Европейската комисия: **г-жа Агнес Монфре**, Ръководител на отдел „България, Унгария и Словения“ в Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“, **г-н Петър Христов**, програмен мениджър от екипа на ГД „Регионална и селищна политика“ и **г-жа Милена Новакова**, ръководител екип от същата дирекция, след което даде думата на г-жа Агнес Монфре.

Г-жа Монфре приветства всички членове в шестото заседание на КН на ПОС. **Тя** акцентира върху важността на Световния ден на околната среда и поздрави присъстващите за доброто партньорство през годините. **Г-жа Монфре** посочи заседанията на Комитета за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. като един от най-добре организирани и конструктивни форуми с ползотворни дискусии. **Тя** призова към дискусии и по критериите за набиране на проектни предложения по всички приоритети от дневния ред - „Води“, „Отпадъци“, „Биологично разнообразие“ и „Риск и изменение на климата“.

Г-жа Симеонова благодари за встъпителните думи и високата оценка на г-жа Агнес Монфре. **Ръководителят на УО** отбеляза, че добрите резултати са постигнати с работа и усилия от страна на екипа на Управляващия орган, но винаги с подкрепата и партньорството на Европейската комисия.

Преди да пристъпи към представяне и гласуване на дневния ред, **г-жа Симеонова** информира, че в рамките на съгласувателната процедура за предложените проекти на обща информация, методика и критерии за оценка на проектно предложение за процедура „Актуализация на плановете за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г.“ по Приоритет 4 „Риск и изменение на климата“, са получени становища от дирекция „Управление на водите“ в МОСВ и 3 становища от Басейновите дирекции - „Дунавски район“-Плевен, „Източнобеломорски район“-Пловдив и „Черноморски район“-Варна.

Ръководителят на УО обобщил, че са получени концептуални становища по изпълнението на предвидената процедура по отношение на допустим бенефициент, партньори, допустими дейности, индикатори и др. Всички получени коментари са включени в изпратената съгласувателна таблица. **Г-жа Симеонова** информира, че в резултат на горепосочените становища, Управляващият орган предлага точка 5 от дневния ред на заседанието (*а именно: проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение за процедура чрез директно предоставяне на БФП „Актуализация на плановете за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г.“ по Приоритет 4 „Риск и изменение на климата“*) да бъде оттеглена до финализиране на концепцията за изпълнение на проекта по тази процедура и да бъде представена за обсъждане чрез писмена процедура или на следващо заседание на КН.

След тази встъпителна информация **Ръководителят на УО** пристъпи към представяне на проекта на Дневен ред за заседанието, както следва:

1. Представяне на информация за изпълнението на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ - *за информация и обсъждане*
2. Проект на изменение на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021–2027 г. за 2024 г. - *за обсъждане и съгласуване*
3. Проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение за процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Модернизиране на органите на държавния здравен контрол за осъществяване на мониторинг на качеството на питейните води“ по Приоритет 1 „Води“ на ПОС 2021-2027 г. – *за обсъждане и одобряване*
4. Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Рекултивация на регионални депа/ клетки на регионални депа за битови отпадъци – втора“ по Приоритет 2 „Отпадъци“ на ПОС 2021-2027 г. – *за обсъждане и одобряване*

5. Проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време за 12 основни реки“ по Приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на ПОС 2021-2027 г. – *за обсъждане и одобряване*
6. Проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изпълнение на мярка 68 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. – *за обсъждане и одобряване*
7. Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез подбор „Изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. – *за обсъждане и одобряване*
8. Проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изпълнение на мярка 74 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. – *за обсъждане и одобряване*
9. Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез подбор „Разработване/актуализиране на планове за управление на защитени територии“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. – *за обсъждане и одобряване*
10. Проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Мониторинг на популацията на вида кафява мечка“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. – *за обсъждане и одобряване*

Г-жа Симеонова предложи на гласуване проекта на дневен ред, който беше одобрен единодушно от присъстващите и пристъпи към първа точка от програмата на заседанието: **Представяне на информация за изпълнението на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“.**

Ръководителят на УО отвори важността на съвместната работа на Управляващия орган и бенефициентите, в резултат на която към 31 май 2024 г. са извършени окончателните проверки на последните 70 проекта по програмата. **Г-жа Симеонова** отбеляза, че остават окончателни проверки и верификации на още три проекта, финансирани със средства от ОПОС. Единият от тях е големият проект на „ВиК“ – Бургас, който е предефинирано одобрен от Комисията още през 2019 година като фазиран проект. **Ръководителят на УО** изрази благодарност към Главна дирекция „Регионална и селищна политика“ в Европейската комисия за успешното фазиране на проекта и одобрението за изпълнението му в програмен период 2021-2027 г. и пожела успешно приключване на всички 30 обекта, планирани за изпълнение до края на 2027 г.

Г-жа Симеонова насочи вниманието на членовете на КН към презентацията за представяне на информация за изпълнението на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“. Презентацията е качена на следния електронен адрес: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-06/OPOS_Implementation%202014_2020_1.pdf

По време на презентацията **Ръководителят на УО** акцентира върху приноса на изпълнените проекти по ОПОС върху качеството на живот във всички общини и региони. **Тя** отбеляза, че успешно са приключили 372 проекта с разплатени 3 млрд. лева, като сертификатът предстои да бъде подаден за сертифициране на 10.06.2024 г. **Г-жа Симеонова** допълни, че УО планира да постигне разплащане от почти 3 млрд. 100 милиона

лева и обясни, че за финалните 100 милиона лева УО ще се възползва от възможността 15 % национално финансиране на одобрените проекти да бъдат възстановени от Европейската комисия съгласно условията по STER Регламента. **Ръководителят на УО** уточни, че последната счетоводна година Управляващият орган на ОПОС ще има възможност да заяви по някои от приоритетните си оси 100 % европейско финансиране, като по този начин ще възстанови даденото до момента национално съфинансиране. „Считаме, че по този начин се възползваме от целия бюджет на програмата и ще можем да подкрепим националния бюджет, като използваме възможността да се освободи ресурс, който държавата може да ползва за други инвестиции“, каза **г-жа Симеонова**.

Ръководителят на Управляващия орган поясни, че въпреки Ковид кризата УО докладва 96,4 % изпълнение на бюджета към 31 май 2024 г., като в края на годината ще се докладва над 99 % бюджетно изпълнение. **Г-жа Симеонова** информира членовете на КН, че благодарение на юридическия екип на УО са проверени 2951 обществени поръчки при стриктно съблюдаване на националното законодателство и на принципите на Европейската комисия за равнопоставеност и конкурентоспособност.

Сред основните резултати от изпълнението на ОПОС 2014-2020 г. **г-жа Симеонова** откри:

- Новоизградени 1800 км ВиК инфраструктура;
- 21 новоизградени рехабилитирани пречиствателни съоръжения на територията на цялата страна;
- Над 470 000 тона на година намалено количество на депонираните отпадъци;
- 178 000 тона на година увеличен капацитет за рециклиране;
- 98 подкрепени общини при изграждане на инсталации за преработка на отпадъци;
- 87 рекултивирани депа за отпадъци, предмет на наказателна процедура;
- 2 200 000 ха площ на местообитания на видове, подкрепени с цел постигане по-добра степен на съхраненост;
- Над 5 млн. фиданки, с които е залесена площ от 1300 ха;
- 17 инвентаризирани защитени зони, включващи в границите си акваторията на Черно море;
- 6 изградени центъра за повишаване готовността на населението за реакция при наводнения;
- Изградена система BG-ALERT за клетъчно излъчване и разпространение на съобщения за предупреждение на населението;
- 385 екологични превозни средства в 10 общини - 296 електрически автобуси, 60 тролея и 29 трамвая;
- Над 22 000 домакинства в страната са с подменени уреди за битово отопление – монтирани са 40 000 нови екологични уреда за отопление, като са отстранени 22 хиляди печки за изгаряне на дърва и въглища. **Г-жа Симеонова** обърна внимание, че в програмен период 2021-2027 г. целта е домакинствата с модерно отопление, щадящо околната среда да станат над 80 000.
- Над 66 000 подкрепени бежанци от Украйна и над 28 000 броя подпомогнати деца под 18 години;
- Над 41 400 подкрепени малки и средни предприятия, във връзка със завишените цени на електроенергията чрез инструмента SAFE.

По време на презентацията **Ръководителят на УО** представи и напредъка на Програма „Околна среда 2021-2027 г.“ като отбеляза, че към настоящия момент има 11 отворени процедури по всички приоритети на програмата, на обща стойност 1,55 млрд. лв. или 43,4 % от бюджета на програмата. **Г-жа Симеонова** отбеляза, че по ПОС има 55 сключени договора на обща стойност 848 млн. лв. или 23,8% от бюджета на програмата, а процедурите, по които приключва оценка са 10 (десет), от които седем за рекултивация на регионални депа/клетки и три за изпълнение на мерки 54, 55 и 56 от НРПД за Натура 2000. В обобщение **г-жа Симеонова** подчерта, че към настоящия момент на разположение на

бенефициентите по ПОС 2021-2027 г. са около 71 % от бюджета на програмата, като се предвижда до края на годината 80 % от бюджета на програмата да бъде напълно обявен.

Ръководителят на УО изказа благодарности към всички бенефициенти на програмата, към членовете на КН за взетите решения, довели до така представените резултати, след което даде думата на **доц. д-р Борислав Великов от Асоциация на индустриалния капитал в България**.

Доц. д-р Великов обърна внимание на два въпроса. Той отправи запитване дали за програмен период 2021-2027 г. се предвиждат инвестиции по отношение на водородни превозни средства и отбеляза, че подобна възможност може да се обмисли.

Доц. д-р Великов акцентира и на големия брой обявени покани за предоставяне на БФП по ПОС 2021-2027 г. на приблизителна стойност от 43% от разполагаемия бюджет на ПОС и в тази връзка се поинтересува дали това е програмата с най-добро представяне по тези показатели в страната.

Г-жа Симеонова благодари за въпросите и сподели, че към момента не е налична информация по отношение на първия въпрос, добавяйки, че липсва и нормативна уредба по отношение на безопасността, поддръжката и контрола на такъв тип превозни средства. **Г-жа Симеонова** отбеляза, че към настоящия момент в приоритет „Въздух“ пилотно е предвиден ресурс от 20 млн. лв. за замяна на печки на дърва и въглища с екологосъобразни отоплителни устройства на водород, като се търсят гаранции за безопасна експлоатация и поддръжка на такъв тип съоръжение. В този контекст даде два положителни примера: училище в гр. Червен бряг, което се отоплява с водородна инсталация и отоплителна инсталация, която представлява частна инвестиция, също с цел отопление.

По отношение на втория въпрос, **г-жа Симеонова** каза, че подобен текущ анализ извършват колегите от дирекция „Централно координационно звено“.

Думата беше дадена на **г-н Николай Василев, началник отдел „Стратегии и планиране в горското стопанство“**, дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“ в Министерство на земеделието и храните, който припомни, че в края на 2021 г. Европейската комисия е посочила Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ за най-слабо изпълняваната програма в Европейския съюз, а сега изрази адмирации към Ръководителя на УО и екипа на програмата, които за това кратко време са съумели да наваксат и постигнат отлични резултати по изпълнението на програмата. **Г-н Василев** отчете, че тази скорост се наблюдава и в програмен период 2021-2027 г.

Г-жа Симеонова, благодари за изказването на **г-н Василев** и потвърди, че действително към края на 2021 г., началото на 2022 г., програмата е била едва на 47 % - 48 % изпълнение. **Ръководителят на УО** отбеляза, че добрите резултати са постигнати с работа и усилия от страна на екипа на Управляващия орган и с подкрепата на колегите от Главна дирекция „Регионална и селищна политика“, вкл. чрез възможностите за прилагане на механизмите SAFE и CARE. В заключение **г-жа Симеонова** отчете, че с положените общи усилия ОПОС 2014-2020 г. ще бъде изпълнена на 99 % по отношение на бюджета, а индикаторите ще бъдат изпълнени на над 98 %.

Думата за изказване беше дадена на **г-жа Монфре**, която сподели, че назад във времето е реферирала към ОПОС 2014-2020 г. като за „проблемно дете“ и в тази връзка изказа поздравления за всички постигнати резултати, които определи като впечатляващи. **Г-жа Монфре** коментира, че с препрограмирането в ОПОС 2014-2020 г. са включени приоритети, които първоначално не са били планирани, като даде за пример средствата за бежанците от Украйна (механизма CARE) и подпомагането на малките и средните предприятия, най-силно засегнати от енергийната криза (механизма SAFE). **Тя** определи тези възможности като положителни с оглед усвояването на разполагаемия публичен ресурс, но подчерта, че не е препоръчително средствата от сектор „околна среда“ да се прехвърлят към други приоритети. **Г-жа Монфре** каза, че при прегледа за 2020 г. около 56 милиона евро, са били в риск, но допълни, че с колегите ѝ в Генерална дирекция

„Регионална и селищна политика“ вярват, че дадената възможност за 100% съфинансиране от ЕС в последната счетоводна година, ще се използва по най-добрия начин.

Г-жа Монфре обърна внимание, че всичко трябва да се подготвя своевременно за следващия период – ако европейските средства не се изразходват навреме, те биха били загубени за страната. В заключение **тя** отправи поздравления за усилията, които се полагат за това средствата да бъдат използвани ефективно и навреме.

Ръководителят на УО благодари на **г-жа Монфре** и обясни, че от изпълнението на ОПОС са изведени важни поуки. Тя допълни, че е от съществено значение с помощта на бенефициентите финансовият ресурс в програмен период 2021-2027 г. да се договори достатъчно рано, за да са на разположение финансови средства за изпълнение на проектите в областта на околната среда, биоразнообразие, въздух, отпадъци - компоненти, за които в най-голяма степен се грижи Програма „Околна среда“ като финансов инструмент.

В края на дискусиата **г-жа Симеонова** благодари за участието на всички членове на КН и премина към втора точка от дневния ред: **Проект на изменение на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г. за 2024 година.**

Ръководителят на УО информира, че в рамките на нормативно определения срок са получени становища от Дирекция „Национална служба за защита на природата“ в МОСВ и от Представители на академичната общност (Лесотехнически университет - гр. София). Получено е становище и от дирекция „Управление на водите“ в МОСВ, което е извън установения нормативен срок, но също е взето предвид. Получените коментари са отразени в изпратената съгласувателна таблица, в която са представени мотивите на УО, а приетите коментари са отразени в изпратения проект на изменение на ИГРП в режим „проследяване на промените“, като същата е налична пред членовете на КН на хартиен носител.

Г-жа Симеонова използва възможността да обясни, че съгласувателната таблица е изпратена на членовете на КН в деня преди заседанието и отправи апел към членовете и наблюдателите в Комитета на програмата да не изпращат коментари в последния възможен момент от срока за представяне на становища по предложените документи. **Тя** допълни, че е важно да се предостави разумно време за преглед и отразяване на становищата от екипа на УО и отбеляза, че това ще позволи и на отправилите коментарите да се запознаят с мотивите за приемане/неприемане от страна на последния, аналогично и по отношение на становищата и коментарите, изпратени след изтичане на срока за представяне в Секретариата на КН.

Ръководителят на УО даде думата за допълнителни предложения и становища. Думата беше взета от **г-жа Мария Бабукчиева** – резервен член, държавен експерт в отдел „Управление на речните басейни“, дирекция „Управление на водите“ (УВ).

Г-жа Бабукчиева отбеляза, че дирекция УВ е финализирала проект на концепция за изпълнение на проект „Актуализация на планове за управление на риска от наводнения за периода 2028 - 2033 г.“, който е изпратен до УО с писмо на министъра на околната среда и водите, и съдържа предложения за изменение в Индикативната годишна работна програма - бенефициенти да са четирите басейнови дирекции за управление на водите за съответните четири района за басейновото управление, а партньори по проекта да са дирекция „Управление на водите“ към МОСВ и Национален институт по метеорология и хидрология (НИМХ). **Г-жа Бабукчиева** мотивира отправеното предложение, като изказа мнение, че басейновите дирекции са компетентен орган съгласно Закона за водите за разработване на планове за управление на риска от наводнения. Дирекция „Управление на водите“ има функции по отношение на координацията на планове и методологическата база. Тя допълни, че НИМХ съгласно Закона за водите има определени функции по изпълнение на мониторинга на количеството на водите и също така е второстепенен разпоредител с бюджетни средства към Министерството на околната среда и водите. В заключение **тя** насърчи отправените предложения за промяна да бъдат отразени в Индикативната годишна работна програма за тази година.

Ръководителят на УО благодари на **г-жа Бабукчиева** и потвърди, че направените в рамките на настоящия КН предложения ще бъдат нанесени в режим „проследяване на промените“, за да са на разположение на всички членове на Комитета. **Тя** отбеляза, че коментарите от дирекция УВ съвпадат с получените становища от Басейновите дирекции и че действително процедурата ще търпи изменение, поради което е оттеглена от дневния ред. **Г-жа Симеонова** обясни, че към настоящия момент Управляващият орган може да предложи редакция с предложение допустими бенефициенти по процедура „Актуализация на планове за управление на риска от наводнения за периода 2028 – 2033 г.“ да бъдат Басейнови дирекции към МОСВ в партньорство с дирекция „Управление на водите“ и НИМХ.

Г-жа Симеонова каза, че екипът на Управляващия орган следва да разгледа детайлно структурата и възможностите на НИМХ с оглед изпълнението на проекта, за да може да се избегне риск от конфликт с изискванията на Закона за държавните помощи. В допълнение **Ръководителят на УО** обърна внимание, че е необходимо да се проучи как научната дейност на НИМХ може да бъде дефинирана като възможна партньорска подкрепа в рамките на дейностите, които Басейновите дирекции трябва да изпълнят.

Думата за изказване беше дадена на **г-жа Мария Веселинова, началник на отдел „Публично финансиране на реалния сектор и държавни помощи в чувствителни отрасли“, дирекция „Държавни помощи и реален сектор“ в МФ**, която отправи предложение в ИГРП да има ясен ориентир за бенефициентите коя мярка попада под режим на държавна помощ. **Тя** предложи още думите „неприложимо“ по тази процедура да се замени с „предстои да бъде уточнено“, поради неуточнената хипотеза за предложени партньор, НИМХ. Също така отправи предложение този текст „предстои да бъде уточнено“ да бъде посочван за случаите, в които все още не е ясно в какъв режим попадат.

Председателят на КН благодари на **г-жа Веселинова** за коректните коментари и потвърди, че предложенията ще бъдат приети и взети предвид при повторното цялостно преглеждане на процедурата. **Г-жа Симеонова** обобщи, че по отношение предложението НИМХ да бъде включен като партньор в процедура „Актуализация на планове за управление на риска от наводнения за 2028 – 2033 г.“, Управляващият орган ще обследва приложимостта на правилата за държавни помощи, произтичащите от тях изисквания и ограничения, включително по отношение на размера на предоставеното финансиране. **Тя** допълни, че всички детайли ще бъдат отразени при разписване на процедурата, с помощта на предложени партньор - НИМХ, също и по отношение размера на безвъзмездната финансова помощ, който ще бъде съобразен изцяло с резултатите от обследванията съвместно с екипа на Министерство на финансите.

Поради липса на други желаещи за изказвания се премина към гласуване на следното решение: **Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. съгласува изменение на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021–2027 г. за 2024 г. По отношение на процедура „Актуализация на Планове за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г.“, НИМХ да бъде определен като партньор по процедурата, със следното уточнение: Управляващият орган ще обследва, на база планираните за изпълнение от НИМХ дейности по процедурата, които ще бъдат представени в рамките на финализираната концепция за изпълнение на проекта, приложимостта на правилата за държавни помощи и произтичащите от тях изисквания и ограничения, вкл. по отношение размера на предоставяното финансиране, като при разписване на процедурата участието на партньора и размерът на БФП за него ще съобразят изцяло резултатите от това обследване.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите 42 членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което решението беше прието.

Актуализирана Индикативна годишна работна програма за 2024 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., съгласувана от Комитета за наблюдение на 5 юни 2024 г. е публикувана на следния електронен адрес в уебсайта на ПОС: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-06/IGRP%20POS%202021-2027_zh%202024_izmenenie%2005.06.24..pdf

Ръководителят на УО премина към трета точка от дневния ред: **Проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение за процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Модернизиране на органите на държавния здравен контрол за осъществяване на мониторинг на качеството на питейните води“ по Приоритет 1 „Води“ на ПОС 2021-2027 г.**

Г-жа Симеонова обърна внимание, че с настоящата процедура Управляващият орган цели подкрепа на бъдещия бенефициент Министерството на здравеопазването в насока модернизиране на контрола за качеството на питейните води. **Тя** информира, че в рамките на нормативно определения срок за представяне на становища по документите е получено становище от дирекция „Централно координационно звено“ в МФ, основно с технически корекции, които са изцяло приети. **Г-жа Симеонова** допълни, че също са получени становища от дирекция „Управление на водите“ и доц. д-р Борислав Великов, в качеството му на представител на АИКБ. Въпреки, че становищата са получени извън установения срок, те са включени в съгласувателната таблица.

Ръководителят на УО представи презентация с основните акценти по процедура „Модернизиране на органите на държавния здравен контрол за осъществяване на мониторинг на качеството на питейните води“. Основна цел е обезпечаване капацитета на органите на МЗ за изпълнение задълженията по Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (Наредба № 9) и очакваните резултати са оборудвани лаборатории за измервания на стойности на показатели, въведени с Директива (ЕС) 2020/2184 относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека. Презентацията е публикувана на следния електронен адрес в уебсайта на ПОС: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-06/P1_POS_Water_MinZdrave.pdf

След края на презентацията **г-жа Симеонова** даде думата за въпроси, коментари и предложения. Думата взе **доц. Борислав Великов**.

Доц. д-р Великов се обърна към Управляващия орган с благодарност за бързата реакция след предоставените коментари и бележки. **Той** обърна внимание на един от показателите в индивидуалните индикатори по процедурата, който гласи: „Нови показатели, които още се замерват в оборудваните лаборатории и брой“. **Доц. Великов** коментира, че предвиденото за закупуване оборудване ще позволи да се определят нови показатели - например октанова киселина, и предложи редакция на индивидуалния индикатор: „Разработени и внедрени методи за анализ на новите показатели – брой“, като мотивира предложението си и обясни, че това ще подпомогне екипа на Министерството на здравеопазването да следи за разграничаване между извършени и предстоящи дейности. **Той** допълни, че задачата на членовете на Комитета за наблюдение е да съблюдават ефективното и законосъобразно разходване на средствата от Европейския съюз и от държавния бюджет.

Ръководителят на УО благодари на доц. д-р Великов и добави, че в условията за кандидатстване е записан следният текст: „Дейности за изпълнението, на които вече е било предоставено финансиране със средства от ЕСИФ, ЕФСУ или чрез други видове фондове и инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента, са недопустими за финансиране“. В отговор на предложението на доц. д-р Великов, **г-жа Симеонова** предложи същият текст да бъде включен в общата информация, предоставена на членовете на КН, с цел допълнително да се подчертае, че дейности, които вече веднъж са били предмет на финансиране, не могат да бъдат предмет на последващо финансиране в новото проектно предложение.

Думата беше дадена на **г-жа Марта Цветкова** – заместник-председател на КН на ПОС 2021-2027 и началник отдел „Програмиране и планиране“ в ГД ОПОС, МОСВ.

Г-жа Цветкова се обърна към екипа от Министерството на здравеопазването за тяхната принципна позиция и след утвърдителен отговор от тяхна страна потвърди, че предложеният показател ще бъде включен в рамките на процедурата.

Поради липса на други коментари се премина към гласуване на следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектно предложение за процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Модернизиране на органите на държавния здравен контрол за осъществяване на мониторинг на качеството на питейните води“ по Приоритет 1 „Води“ на ПОС 2021-2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите 42 членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което решението беше прието.

Председателят на КН на ПОС премина към четвърта точка от дневния ред: **Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Рекултивация на регионални депа/ клетки на регионални депа за битови отпадъци – втора“ по Приоритет 2 „Отпадъци“ на ПОС 2021-2027 г.**

Ръководителят на УО внесе следното уточнение, че при обявяване на първата процедура за рекултивация през 2022 г., РИОСВ, общините и РСУО са представили информация, че за регионалните депа на 10 Сдружения - Габрово, Луковит, Рудозем, Пазарджик, Севлиево, Златица, Ботевград, Шумен, Благоевград и Столична община, не се очаква преустановяване на експлоатация до 15.04.2027 г. **Тя** допълни, че през м. май 2024 г. УО е изискал актуална информация от същите 10 РСУО.

- 1 регион (Столична община) не представи актуализирана информация.
- 4 РСУО (Севлиево, Габрово, Шумен и Рудозем) потвърждават, че не се очаква преустановяване експлоатация до 15.04.2027 г.
- 5 РСУО (Пазарджик, Златица, Ботевград, Благоевград и Луковит) очакват преустановяване на експлоатацията към края на 2026 г. или през 2027 г. От тях три (Златица, Ботевград и Благоевград) са в Югозападния регион за планиране, за който има ограничение по отношение на финансирането от бюджета по Програмата.

Ръководителят на УО обобщи, че предвид това към момента не се планира финансова подкрепа за тези региони.

Същевременно, не се отчита в перспектива постигането на по-амбициозните цели за разделното събиране на битовите отпадъци, в резултат на което от депониране ще се отклонят допълнително количество битови отпадъци и по този начин ще се увеличи времето за експлоатация на изградените регионални депа.

След направеното уточнение, **ръководителят на УО** представи презентация с основните акценти по процедура „*Рекултивация на регионални депа/ клетки на регионални депа за битови отпадъци – втора*“. Основната цел на процедурата е изпълнение на техническа рекултивация на запълнени регионални депа или клетки на регионални депа за битови отпадъци с преустановена експлоатация, които трябва да бъдат закрити с цел намаляване на риска от по-нататъшно замърсяване на околната среда и предотвратяване на рисковете за човешкото здраве.

Презентацията е публикувана на следния електронен адрес: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-06/P2_POS_Waste-Recultivation-2.pdf

След края на презентацията **г-жа Симеонова** даде думата за предложения, въпроси и допълнителни становища.

Думата беше дадена на **г-жа Донка Михайлова** - заместник-председател на НСОРБ и кмет на община Троян. **Тя** благодари на УО, че се е съобразил със становищата, свързани с включването на възможност за актуализиране на работните проекти за техническа рекултивация и поясняване на начина, по който се отчитат средствата събрани по чл. 60 от Закона за управление на отпадъците. **Г-жа Михайлова** сподели, че не е разбрала как е определена максималната стойност от 101 лв. на квадратен метър (кв.м), посочено е увеличение от 20% в сравнение с програмен период 2014-2020 г. и е отчетена инфлация от 5,7%. **Тя** подчерта, че НСИ отчита много по-високи числа по отношение на цените на строителни материали и на цената на труда. **Г-жа Михайлова** отбеляза, че община Троян вече е подала проектно предложение и оцени заложената цена като силно ограничаваща. **Тя** допълни, че след направени пазарни проучвания данните сочат, че цените се движат в диапазон 116 – 160 лв., което означава, че разликата от тези 101 лв. ще натовари общинските бюджети, което би могло да доведе до ниско качество на изпълнение и натиск върху общинските бюджети. **Г-жа Михайлова** оцени усилията на УО за включване на повече общини, които закриват депата си, като обърна внимание данните от проучванията да бъдат взети предвид в хода на изпълнение на проектите.

Ръководителят на УО благодари на г-жа Михайлова за коментара и отговори, че подходът на УО е да използва данните от Националния статистически институт - 20 % инфлация, измерена, гарантирана и изравнена инфлация, с добавка от още 5,5 % за промените от края на 2023 г. и началото на 2024 г. **Тя** допълни, че по първата процедура от кандидатстващите общини е изискано, в съответствие с условията към датата на кандидатстване, през месец септември 2023 г., да имат открити обществени поръчки за избор на изпълнители на дейностите по рекултивация. По всички сключени договори стойността е в рамките на 101 лева на кв.м или с много минимални надвишавания на тази стойност, които съответно общините покриват с отчисленията си по чл. 60. **Г-жа Симеонова** отбеляза, че към днешна дата е възможно да има минимално завишаване, но не се наблюдава съществена разлика между предвидените от УО стойности и реално подписаните договори по ЗОП. **Тя** увери, че Управляващият орган държи да осигурява възможност всички общини, които ще изведат клетки, да получат ресурс. В заключение **тя** припомни, че УО е в подкрепа на общините, които имат задължения по смисъла на Закона за управление на отпадъците, като към настоящия момент възможната подкрепа е 100% безвъзмездна помощ, плюс включено ДДС, която УО е подсигурил с финансовия ресурс, който има на разположение. За останалото ще е необходимо общините да осигурят собствени средства.

Поради липса на други желаещи за изказвания се премина към гласуване на следното решение: **Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Рекултивация на регионални депа/клетки на регионални депа за битови отпадъци – втора“ по Приоритет 2 „Отпадъци“ на ПОС 2021-2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите 42 членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което решението беше прието.

Ръководителят на УО премина към пета точка от дневния ред: **Проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време за 12 основни реки“ по Приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на ПОС 2021-2027 г.** **Тя** информира, че в рамките на нормативно определения срок за представяне на становища по процедурата са получени коментари за технически корекции от дирекция „Централно координационно звено“ в МФ, които са приети в режим „проследяване на промените“ в изпратените за съгласуване документи.

Ръководителят на УО представи презентация с основни акценти по процедура „Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време за 12 основни реки“. Основната цел на процедурата е осигуряване на функционирането на национална интегрирана, междуетовствена система за оптимизиране оперативното наблюдение и управлението на водите в Република България за поречието на дванадесет основни реки (Огоста, Вит, Осъм, Янтра, Русенски лом, Провадийска, Камчия, Тунджа, Марица, Арда, Места, Струма) в реално време.

Презентацията е публикувана на следния електронен адрес: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-06/P4_POS_NRTWMS.pdf

След края на презентацията г-жа **Симеонова** даде думата за въпроси, коментари и предложения. Думата беше дадена г-жа **Агнес Монфре**, ръководител на отдел „България, Хърватия и Словения“ в Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ в ЕК. Тя акцентира на това, че предотвратяването и превенцията са по-важни от реакцията впоследствие. Г-жа **Монфре** припомни, че България има възможност да използва средствата от Европейския фонд за солидарност, който има капацитет да предостави средства за реконструкция в случай на природни бедствия. Тя допълни, че този фонд е ограничен от гледна точка на размера на средствата, така че колкото по-добра е превенцията, толкова по-ефективно ще се разходват.

Ръководителят на УО благодари на г-жа Монфре и допълни, че оттеглената точка от дневния ред за разработването и актуализацията на Плановите за управление на риска от наводнения няма да бъде забавена, и методиката и критериите ще бъдат предложени на гласуване най-късно през месец август, вкл. ако е наложително и с писмена процедура за неприсъствено вземане на решения от състава на КН.

Поради липса на други желаещи за изказвания се премина към гласуване на следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време за 12 основни реки“ по Приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на ПОС 2021-2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите 42 членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което решението беше прието.

Ръководителят на УО премина към шеста точка от дневния ред: **Проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изпълнение на мярка 68 от Националната рамка за приоритетни действия по Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г.** Тя информира състава на Комитета, че в рамките на нормативно определения срок са получени становища от: дирекция „Национална служба за защита на природата“ в МОСВ, от дирекция „Централно координационно звено“ в Министерство на финансите и госпожа Катерина Раковска-представител на ЮЛНЦ в сектор „опазване на околната среда“ в КН. Получените коментари са отразени в изпратената съгласувателна таблица, в която са представени мотивите на УО, а приетите коментари са отразени в документите за процедурата в режим „проследяване на промените“. Г-жа **Симеонова** представи основните акценти по процедура „Изпълнение на мярка 68 от Националната рамка за приоритетни действия по Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. Основната цел на процедурата е да се подобри природозащитното състояние на видове влечуги Шипоопашата Костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Каспийска Костенурка (*Mauremys caspica*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Леопардов Смук (*Elaphe situla*) чрез увеличаване на свързаността на местообитанията им (изграждане

на зелена инфраструктура). Допустим бенефициент е Агенция „Пътна инфраструктура“. Презентацията е качена на следния електронен адрес: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-06/P3_POS_BIO_M68_API.pdf

Г- жа Симеонова уведоми членовете на КН, че срокът за обявяване и кандидатстване по процедурата се планира да бъде четвърто тримесечие на 2024 г., предвид факта че УО очаква през месец септември тази година екип от херпетолози и пътни инженери да извърши финален оглед на включените в обхвата на процедурата пътни отсечки. След това **г- жа Симеонова** се обърна към членовете на КН за изказване на становища и мнения по тази точка от дневния ред.

Думата беше дадена на **г-жа Катерина Раковска, представител на ЮЛНЦ в сектор „опазване на околната среда“ в КН**, която каза, че в хода на съгласувателната процедура са направили предложение да се включи критерий съоръженията за увеличаване свързаността на местообитанията на целевите видове влечуги да отговарят най-малко на най-добрите практики описани в европейското ръководство на ИЕНЕ „Фрагментация на местообитания причинена от транспортна инфраструктура“ и ръководство „Най-добрите практики за намаляване на ефекта от пътищата върху видовете влечуги и земноводно в риск в Онтарио“. **Г- жа Раковска** поясни, че мотивът за това предложение е, че в критериите липсва критерий за оценка на качеството, като посочи, че се е запознала с отговора на УО за осигурена техническа помощ от страна на Европейска инвестиционна банка, която ще възложи на екип херпетолози и пътни инженери да извършат обход на всички пътни участъци, включени в обхвата на мярката съгласно НРПД 2021-2027 г. **Тя** обърна внимание, обаче, че тази преценка на терен ще бъде извършена от един или двама експерти, докато посочените ръководства са разработени от голям екип учени. В този смисъл, е отправеното предложение този критерий да бъде включен в Насоките за кандидатстване по процедурата.

Ръководителят на УО на ПОС благодари за направеното изказване. **Тя** посочи, че в съгласувателната таблица УО на ПОС е посочил балансирано решение, като горепосочените ръководства са предадени на екипа на Европейската инвестиционна банка с указание при извършването на огледите да се ползват тези документи като най- добри практики. След приключване на огледите, УО ще съобрази с изискванията в документите, така че да бъдат избрани най-качествените съоръжения за увеличаване свързаността на местообитанията на влечугите, съответстващи на указанията в Ръководствата и съобразно вида и съответното пътно съоръжение за изграждане, според спецификата на съответния вид влечуго. **Г- жа Симеонова** се обърна към членовете на КН за други коментари. След изчерпване на дискусията по тази точка от дневния ред, **тя** премина към гласуване на следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изпълнение на мярка 68 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите 42 членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което решението беше прието.

Председателят на КН на ПОС премина към седма точка от дневния ред: **Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез подбор „Изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г.** **Тя** информира състава на Комитета, че в рамките на нормативно определения срок са получени становища от: дирекция „Национална служба за защита на природата“ в МОСВ, от дирекция „Централно координационно звено“ в Министерство на финансите и госпожа Катерина Раковска- представител на ЮЛНЦ в сектор „опазване на околната среда“ в КН. Получените коментари са отразени в изпратената съгласувателна таблица, в която са представени

мотивите на УО, а приетите коментари са отразени в документите за процедурата в режим „проследяване на промените“. **Г- жа Симеонова** представи основните акценти по процедура „Изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. Основната цел на процедурата е да се подобри състоянието на защитени видове птици (Черен лешояд (A079 *Aegypius monachus*), Кръстат орел (A404 *Aquila heliaca*), Белоглав лешояд (A078 *Gyps fulvus*), Египетски лешояд (A077 *Neophron percnopterus*) чрез извършване на подхранвания в общо 15 съществуващи площадки в защитените зони. Допустими бенефициенти по процедурата са: Министерство на околната среда и водите (МОСВ) и регионалните му органи, структури на/към Министерство на земеделието и храните, други държавни органи (органи на централната и териториалната администрация), вкл. общини, областни администрации, както и физически и юридически лица, собственици на площадки за подхранване или такива, които разполагат със съгласие на собственика за извършване на дейностите по проекта. Презентацията е качена на следния електронен адрес: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-06/P3_POS_BIO_M70.pdf

След презентацията **г- жа Симеонова** се обърна към членовете на КН за изказване на становища и мнения по тази точка от дневния ред. Думата беше дадена на **г-жа Агнес Монфре**, ръководител на отдел „България, Хърватия и Словения“ в Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ в ЕК.

Г-жа Монфре изказа благодарност, че УО във вчерашния ден е изпратил съгласувателната таблица за заседанието с всички получени становища и мотивите на УО по тях. Тя каза, че наблюдателите от ЕК разбират логиката на приоритет „Биологично разнообразие“ на ПОС и са наясно, че 35% от територията на България попада в Натура 2000, което е едновременно голямо богатство и отговорност за опазване. **Г-жа Монфре** продължи изказването си, като отбеляза, че на заседанието на КН на Споразумението за партньорство утре ще се обсъди и подложи на гласуване Стратегия във връзка с кохезионната политика, така че да се поеме ангажимент до 50 % от финансовия ресурс по конкурентни процедури да бъде насочен към бенефициенти на територията на Северна България.

Г-жа Симеонова благодари за направеното изказване. Тя поясни, че се водят дискусии, породени от желанието колкото се може по- голям финансов ресурс, до 50% да бъде насочен към Северна България. При конкурентни процедури за набиране на проектни предложения, желанието на ЕК е Управляващите органи да включват приоритетност на проектните предложения с бенефициенти от Северна България. В конкретния случай, подобна приоритетност не е предвидена по отношение на проектни предложения с бенефициенти от Северна България, предвид обстоятелството че УО се съобразява с разпространението и природозащитното състояние на съответните видове птици. При процедурите, при които това е приложимо, УО на ПОС ще изпълнява този ангажимент. **Г- жа Симеонова** посочи, че през предходния програмен период финансирането е било около 26% за Северна България. В настоящия период ще се постигне около 44% и над 44% финансиране на проекти в Северна България, с оглед изпълнение на ангажимента за почти 50% финансиране в проекти на територията на Северна България.

Г-жа Симеонова се обърна към членовете на КН за други коментари. След изчерпване на дискусията по тази точка от дневния ред, **тя** премина към гласуване на следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез подбор „Изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите 42 членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което решението беше прието.

Председателят на КН на ПОС премина към осма точка от дневния ред: **Проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изпълнение на мярка 74 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г.** Тя информира състава на Комитета, че в рамките на нормативно определения срок са получени становища от: дирекция „Национална служба за защита на природата“ в МОСВ, от дирекция „Централно координационно звено“ в Министерство на финансите и госпожа Катерина Раковска-представител на ЮЛНЦ в сектор „опазване на околната среда“ в КН. Получените коментари са отразени в изпратената съгласувателна таблица, в която са представени мотивите на УО, а приетите коментари са отразени в документите за процедурата в режим „проследяване на промените“. **Г- жа Симеонова** представи основните акценти по процедура „Изпълнение на мярка 74 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. Основната цел на процедурата е да се подобри природозащитното състояние на вида 1354 *Ursus Arctos* чрез изпълнение на превантивни мерки срещу щети. Допустим бенефициент по процедурата е дирекция „Национална служба за защита на природата“ (НСЗП) в МОСВ. Презентацията е качена на следния електронен адрес: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-06/P3_POS_BIO_M74_NSZP.pdf

След презентацията **г-жа Симеонова** се обърна към членовете на КН за изказване на становища и мнения по тази точка от дневния ред. Думата беше дадена на **г-н Николай Василев, началник на отдел „Стратегии и планиране в горското стопанство“, дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“ в Министерство на земеделието и храните.** Той отбеляза, че това е много навременна процедура, която е нееднократно обсъждана. **Г- н Василев** каза, че процедурата следва да има значителен положителен ефект, предвид информацията, която получават от регионалните структури на МЗХ, че мечката разширява своя ареал. Дори и в медиите се наблюдават по-чести индикации, че мечката слиза в населени места, което за експертите е доказателство, че се увеличава и популацията. Той предположи, че изпълнението на предвидените мерки по процедурата ще превентират получаването на ситуация подобно на Румъния, в която за последните 15 години има 29 човешки жертви. В България конфликтът човек- кафява мечка е още в зародиш, с невралгични места в Западни Родопи и в Централен Балкан. **Г-н Василев** изрази предположение, че колегите от дирекция НСЗП в МОСВ ще се фокусират именно в тези територии, с цел ограничаване на проблемните животни.

Г-жа Симеонова благодари за направеното изказване и даде думата на **г- жа Геновева Господинова, началник на отдел „Натура 2000“ в дирекция „Национална служба за защита на природата“, МОСВ.** Тя обърна внимание, че е рано да се говори за популационните данни на вида кафява мечка. Тези данни ще станат ясни от следващата процедура за кандидатстване по програмата, която именно касае ДНК анализа на този изключително приоритетен вид. Видът кафява мечка е предмет на опазване на Приложение № 2 на Закона за биологичното разнообразие, предмет на опазване в 35 защитени зони от мрежата Натура 2000. В този смисъл, са и ангажиментите, свързани с този изключително приоритетен, но в същото време и опасен вид. **Тя** заключи, че един от основните проблеми са свързани именно с конфликта човек- мечка, тъй като през последните години се наблюдава значително увеличаване на щетите от нападение на мечка. Тези щети се изплащат на пострадалите стопани изцяло от Министерство на околната среда и водите посредством държавния бюджет. **Г-жа Господинова** посочи, че не само животни биват нападани, но и пчелини, овощни градини и др. В този случай е изключително важно да се подкрепят хората, които са пострадали.

Г-жа Симеонова благодари за направеното изказване и даде думата на **доц. д-р Борислав Великов от Асоциация на индустриалния капитал в България.** Той обърна

внимание, че преди години е имало изследване за мечките, рисовите и дивите котки и попита как ДНК анализа подпомага ограничаването на щетите от тези животни.

Думата за изказване взе г-жа **Мадлена Станимирова**, директор на дирекция „Мониторинг и оценка на околната среда“ в Изпълнителна агенция по околна среда. Тя обясни, че в предходен проект по ОПОС е била заложена дейност, свързана с разработване на ДНК методи за анализ на четири вида бозайници. Пилотно е било извършено събирането на проби от рис, с оглед доказване достоверността на метода. В рамките на проекта не е прилаган метода за оценка на популациите и за събиране на цялата територия на страната за четирите вида бозайници. В обхвата на изпълнение на проекта са разработени методите за анализ и е направен опит да се внедрят в лабораторията за генетичен мониторинг в ИАОС. Предвид капацитетът на лабораторията и работата ѝ предимно с растителни видове, този мониторинг не е продължен. Тя отбеляза, че събирането на проби е много трудоемък процес и изисква значителен човешки ресурс. Поради тази причина е обособена и процедура „Мониторинг на популацията на вида кафява мечка“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на програмата, която е предвидена да се разгледа на днешното заседание.

Г-жа **Симеонова** благодари за направеното изказване и отбеляза, че по процедура „Мониторинг на популацията на вида кафява мечка“ е предвидено да се ползва разработената методика от предходния програмен период с извършване на реално пробонабиране и мониторинг на вида мечка.

Г-жа **Симеонова** се обърна към членовете на КН за други коментари. След изчерпване на дискусиата по тази точка от дневния ред, тя премина към гласуване на следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изпълнение на мярка 74 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите 42 членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което решението беше прието.

Председателят на КН на ПОС премина към девета точка от дневния ред: **Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез подбор „Разработване/актуализиране на планове за управление на защитени територии“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г.** Тя информира състава на Комитета, че в рамките на нормативно определения срок са получени становища от: дирекция „Национална служба за защита на природата“ в МОСВ, от дирекция „Централно координационно звено“ в Министерство на финансите и госпожа Катерина Раковска-представител на ЮЛНЦ в сектор „опазване на околната среда“ в КН. Получените коментари са отразени в изпратената съгласувателна таблица, в която са представени мотивите на УО, а приетите коментари са отразени в документите за процедурата в режим „проследяване на промените“. **Г-жа Симеонова** представи основните акценти по процедура „Разработване/актуализиране на планове за управление на защитени територии“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. Основната цел на процедурата е да се подкрепи изпълнението на ангажиментите по 33Т и постигането на Национална цел 2 от проекта на Стратегия за биологичното разнообразие в Република България чрез разработване/ актуализиране на Планове за управление на защитени територии. По процедурата е допустимо разработване/актуализиране на планове за управление на природни паркове „Врачански Балкан“, „Златни пясъци“, „Шуменско плато“, „Рилски манастир“, „Странджа“ и „Сините камъни“ и резервати: Р „Камчия“, Р „Кастраклий“, Р „Казаните“, Р „Сосковчето“, Р „Калиакра“, Р „Църна река“, РР „Острица“,

ПР “Габра”, ПР “Балтата”, ПР “Момчиловски дол”, ПР “Шабаница”, ПР “Тъмната гора”, ПР “Конски дол”, ПР „Патлейна“, ПР „Дервиша“, ПР „Момин град“, ПР „Вълчи проход“, ПР „Киров дол“, ПР „Върбов дол“, ПР „Хайдушки чукар“, ПР „Амзово“ и ПР „Калфата“. Допустими бенефициенти по процедурата са: дирекции на природни паркове, регионални инспекции по околна среда и водите, областни управители, общини и юридически лица с нестопанска цел. Презентацията е качена на следния електронен адрес: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-06/P3_POS_BIO_PlansZT.pdf

След презентацията **г- жа Симеонова** се обърна към членовете на КН за изказване на становища и мнения по тази точка от дневния ред и допълни, че с подкрепа на програмата този процес може да се завърши с една процедура, в която всички природни паркове да разработят/актуализират плановете за ЗТ, като добави че ще се финансира подготовката и изработването на плановете, но последващото им съгласуване и одобряване ще бъде в рамките на Националния съвет за биологично разнообразие.

Поради липса на желаещи за изказвания се премина към гласуване на следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез подбор „Разработване на планове за управление и актуализация на защитени територии“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021 – 2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват със „за“, „против“ или „въздържал се“. От присъстващите 42 членове на КН с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което решението беше прието.

Премина се към последна десета точка от дневния ред: **Представяне на проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Мониторинг на популацията на вида кафява мечка по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021 – 2027 г.** Тя информира състава на Комитета, че в рамките на нормативно определения срок са получени становища от: дирекция „Централно координационно звено“ в МФ и Изпълнителна агенция по околна среда и водите (ИАОС). Получените коментари са отразени в изпратената съгласувателната таблица, в която са представени мотивите на УО, а приетите коментари са отразени в документите за процедурата в режим „проследяване на промените“. **Г-жа Симеонова** представи презентация с основните акценти по процедура *Мониторинг на популацията на вида кафява мечка, по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021 – 2027 г.* Основната цел на процедурата е допълване и надграждане на мониторинга на популацията на кафява мечка на територията на България в съответствие с Плана за действие за опазване на кафява мечка (*Ursus arctos* Linnaeus, 1758) в България 2024-2033 г. чрез извършване на първоначален генетичен мониторинг на вида на цялата територия на разпространението му, както и установяване размера на популацията в България. Допустим бенефициент по процедурата е ИАОС. Презентацията е качена на следния електронен адрес: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-06/P3_POS_BIO_IAOS_Ursus.pdf

След презентацията **г-жа Симеонова** даде думата за коментари и допълнения по представената процедура. Думата беше дадена на **г-н Великов**, който отправи питане дали се предвижда да се разшири капацитетът на лабораторията в ИАОС.

Думата за отговор беше дадена на **г-жа Станимирова**, директор на дирекция „Мониторинг и оценка на околната среда“ в ИАОС, бъдещ бенефициент по процедурата.

Г-жа Станимирова отговори, че не е предвидено разширяване на капацитета на лабораторията. Подчерта, че процедурата е насочена само за един вид за уточняване на размера на популацията, която ще даде косвени данни за подобряване на популацията на вида. Тя уточни, че процедурата е по Програма „Околна среда“ по приоритет „Биологично

разнообразие“ и не е насочена за разширяване на апаратурата на лабораториите в ИАОС, като допълни, че в лабораторията не се извършва такъв тип анализ. Обясни, че са правени проучвания в лаборатории в страната и в чужбина за да се уточни предполагаемата планирана стойност за дейността по оценка на ДНК изследванията.

Ръководителят на УО благодари за детайлния отговор и даде думата на **г-н Василев, началник на отдел „Стратегии и планиране в горското стопанство“, дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“ в Министерство на земеделието и храните.**

Г-н Василев изрази пълна подкрепа към ИАОС за изпълнението на мярката по този важен проект, който да прекрати споровете в научните среди, относно реалният брой на популацията. Информира, че в края на миналата година министъра на земеделието и храните е одобрил План за мечката, в който планирането на мерки и действия ще бъде на база на налична реална информация какъв е размерът на популацията.

Г-н Василев попита дали може да се изкаже по друг въпрос след последната точка от дневния ред.

Г-жа Симеонова каза, че ще бъде дадена възможност за изказване на **г-н Василев** след разглеждане на процедурата и даде думата на **г-жа Михайлова.**

Г-жа Михайлова изрази подкрепа по двете процедури и подчерта, че преброяването е изключително важно. Тя обърна внимание, че темата за мечките през последните години е особено актуална както за опазването ѝ, така и за опазване на имуществото на хората в планинската част на Стара планина. Тя сподели, че мечките все повече скъсяват дистанцията с хората като зачестяват случаите в които са унищожени пчелини и огради, навлизат в сгради и има посегателства върху селскостопански животни. Тя подчерта, че трябва да се стремим конфликтът между хората и животните да не ескалира.

Г-жа Симеонова каза, че с финансирането и на двете мерки да се помогне, като последващата задача на бенефициентите е реалното им изпълнение и даде думата на **г-жа Геновева Господинова, началник на отдел „Натура 2000“ в дирекция „Национална служба за защита на природата“, МОСВ.**

Г-жа Господинова благодари и допълни, че мерките и дейностите, които са предвидени, са комплексни в различните процедури. Тя подчерта, че една от важните дейности - хранителната база на мечката е свързана със слизането на животните в ниските части на планината, което води до унищожаване на имуществото на хората. Извеждането на животните е изключително важно и е необходимо да става именно на хранителна база, като такива дейности ще се изпълняват от колегите в Министерството на земеделието и храните. Тя допълни, че ДНК анализът ще помогне да се определи точната популация и да се вземат адекватни мерки за предотвратяване на конфликта между човека и мечката.

Поради липса на други желаещи за изказване се премина към гласуване на следното решение: **КН на ПОС 2021 – 2027 г., одобрява методика и критерии за оценка на проектните предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Мониторинг на популацията на вида кафява мечка“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021 – 2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите 42 членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което решението беше прието.

Г-жа Симеонова благодари на всички членове на Комитета за наблюдение на ПОС 2021-2027 г. за участието, за позитивния вот, за дискусията и даде думата на **г-н Василев, началник на отдел „Стратегии и планиране в горското стопанство“, дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“ в Министерство на земеделието и храните.**

Г-н Василев благодари и съобщи, че през последните месеци Министерството на земеделието и храните е извършило анализ, с който се съпоставят териториалните и местни

структури, както на държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите, така и на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“. Припомни, че е отпуснат сериозен финансов ресурс за подпомагане на техническия капацитет на колегите от МВР и подчерта, че най-важното при един горски пожар е минимизиране на времето за първоначална реакция, което намалява съответно опожарената площ, загубата на биоразнообразие, емитирането на въглерод, вдигането на пожара от низов във върхов. Обясни, че 38 % от държавните горски и ловни стопанства (местните структури на държавните горски предприятия) са на средно половин час от съответната структура на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“. Разказа за форума, организиран от регионалния център на НАТО за управление на кризи и реагиране на бедствия, на който е присъствал и че времето за реакция на другите страни е до 15-20 мин, в т.ч. Турция и Словения. Информира, че МЗХ с подкрепата на МВР е изпратило писмо до УО при евентуална възможност и наличие на свободен финансов ресурс по програмата да съдейства естествено, с одобрението на Европейската комисия, за отделяне на финансови средства от програмата с които да се закупи техника и оборудване за гасене на пожари. Посочи, че има необходимост от високо проходими автомобили и защитни облекла и благодари за предоставената възможност за изказване.

Ръководителят на УО уточни, че темата е повдигната и на предходни комитети и информира членовете на КН, че миналата година предефиниран бенефициент Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ успешно е подала проектно предложение, което е оценено и е подписан един от първите договори в началото на 2023 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на над 160 млн. лв. Стартирани са тръжните процедури и към днешен етап текат срокове за доставки на необходимата техника по ПОС 2021-2027 г. Подчерта, че се надява с новата техника да се съкрати времето за първа реакция при горски пожари.

В допълнение информира, че към настоящия момент в програмата не е предвидена мярка за финансова подкрепа на държавните горски предприятия. Обясни, че през втората половина на 2024 година ще се направи средносрочна оценка на програмата и ще се внесе изменение на програмата за одобрение от Европейската комисия, след което ще е възможно да се постигне съгласие за възможни действия.

С финални думи се включи **г-жа Агнес Монфре**, която благодари за организирането на заседанието и за участието. Поздрави всички присъстващи с празника на околната среда и с постигнатите успехи за напредналия етап на програмата.

Председателят на КН г-жа Симеонова благодари на **г-жа Монфре** и на членовете на комитета, като подчерта, че от тази зала стартират процедурите и решенията, които бенефициентите осъществяват под формата на проектни предложения и УО докладва резултатите пред състава на КН.

В заключение подчерта, че ресурсът на програмата ще бъде използван за постигане на стратегически цели в областта на околната среда и нейните компоненти.

Г-жа Симеонова благодари отново на участниците и закри шестото заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.

ВЗЕТИ РЕШЕНИЯ:

1. **Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. съгласува изменение на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. за 2024 г. По отношение на процедура „Актуализация на Плановите за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г.“, НИМХ да бъде определен като партньор по процедурата, със следното уточнение: Управляващият орган ще обследва, на база планираните за изпълнение от НИМХ дейности по процедурата, които ще бъдат представени в рамките на финализираната концепция за изпълнение на проекта,**

приложимостта на правилата за държавни помощи и произтичащите от тях изисквания и ограничения, вкл. по отношение размера на предоставяното финансиране, като при разписване на процедурата участието на партньора и размерът на БФП за него ще съобразят изцяло резултатите от това обследване.

2. Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектно предложение за процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Модернизиране на органите на държавния здравен контрол за осъществяване на мониторинг на качеството на питейните води“ по Приоритет 1 „Води“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
3. Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Рекултивация на регионални депа/ клетки на регионални депа за битови отпадъци – втора“ по Приоритет 2 „Отпадъци“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
4. Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време за 12 основни реки“ по Приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
5. Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изпълнение на мярка 68 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
6. Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез подбор „Изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
7. Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изпълнение на мярка 74 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
8. Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез подбор „Разработване на планове за управление/актуализация на защитени територии“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
9. Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Мониторинг на популацията на вида кафява мечка“ по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.

Списък на присъствалите:

Членове и заместници в Комитета за наблюдение:

1. Галина Симеонова – Главен директор на главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“, Ръководител на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. и Председател на Комитета за наблюдение;
2. Марта Цветкова – началник отдел „Програмиране и планиране“ в Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ и заместник-председател на Комитета за наблюдение;
3. Светлана Божкова – директор на дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите;
4. Геновева Господинова – началник отдел "Натура 2000“, дирекция “Национална служба за защита на природата”;
5. Мария Бабукчиева- резервен член, началник отдел "Управление на речните басейни 2000“, дирекция “Управление на водите”;
6. Деница Недева - резервен член, началник отдел "Координация по въпросите на Европейския съюз“, дирекция "Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество“;
7. Галя Йорданова – главен експерт отдел „Качество на атмосферния въздух“, дирекция „Опазване чистотата на въздуха“;
8. Юмит Хюсеинова – резервен член, главен експерт отдел „Качество на атмосферния въздух“, дирекция „Опазване чистотата на въздуха“;
9. Магдалена Георгиева-Изпълнителен директор, ПУДООС, МОСВ;
10. Мадлена Станимирова – резервен член, директор на дирекция "Мониторинг и оценка на околната среда";
11. Петър Матов - резервен член, главен експерт в дирекция “Икономическа и социална политика”, АМС;
12. Стоимир Цветанов - резервен член, главен експерт в дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“, АМС;
13. Лора Каменова - резервен член, държавен експерт, отдел „Координация на процеса по планиране“, АМС;
14. Хилми Кушев - резервен член, държавен експерт, отдел „Мониторинг и верификация“, дирекция „Добро управление“
15. Мария Веселинова - резервен член, началник на отдел „Публично финансиране на реалния сектор и държавни помощи в чувствителни отрасли“, дирекция „Държавни помощи и реален сектор“;
16. Милен Петров – резервен член, държавен експерт в отдел „Наблюдение и анализ“, дирекция „Централно координационно звено“, МФ;
17. Юра Витанова – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройство;
18. Людмила Стойкова – резервен член, главен експерт в отдел „Стратегическо планиране и програмиране“, МРРБ;
19. Веселина Терзийска – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройство, МРРБ;
20. Нурджихан Карамехмедова – резервен член, началник отдел „Изпълнение и управление на проекти“;
21. Даниела Калайджийска – резервен член, държавен експерт в отдел „Програмиране“ на дирекция „Координация на програми и проекти“ на МТС;
22. Албена Мерачева – резервен член, началник на сектор „Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията“, Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ в МИР;

23. Ангелина Димитрова-Стоянова – резервен член, старши сътрудник по УЕПП в сектор „Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“, отдел „Програмиране“, ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“ в МИР;
24. Илка Гълъбова – резервен член, държавен експерт в дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“, ИА ПО;
25. Елена Алексиева, резервен член, главен експерт в отдел „Програмиране“, дирекция „Морско дело и рибарство“, УО на Програма за морско дело и рибарство, МЗХ;
26. Лилия Емилова – резервен член, старши експерт в отдел „Околна среда и климат“, дирекция „Развитие на селските райони“, МЗХ;
27. Николай Василев - началник отдел "Стратегии и планиране в горското стопанство", МЗХ;
28. Росица Гавазова – главен експерт в отдел „Програми и проекти“ на дирекция „Международни проекти“, МВР;
29. Марта Горанова-Янчовска - резервен член, главен експерт в отдел „Международни проекти“ в Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, МВР;
30. Александрина Димитрова – началник отдел „Енергийна ефективност и възобновяема енергия“, дирекция „Енергийни проекти и международно сътрудничество, МЕ;
31. Мариела Георгиева – директор на дирекция "Програмиране и управление на проекти, МТ;
32. Катя Първанова - резервен член, главен експерт в отдел „Програмиране и оценка“, дирекция „Управление на програми и проекти“, МЕУ;
33. Гергана Митрева – резервен член, държавен експерт в дирекция „Стратегии, анализи и оценки“, ДАБДП;
34. Д-р инж. Елена Рафаилова - главен експерт в дирекция "Горско стопанство" ИАГ;
35. Николина Чапанова – директор на дирекция „Изпълнение на проекти по ОПРР 2014-2020 и по програмите за териториално сътрудничество на ЕС“, Агенция "Пътна инфраструктура";
36. Силвия Никова – заместник-ръководител на отдел „Оперативни програми“, ФМФИБ;
37. Донка Михайлова – заместник - председател на УС на НСОБ, кмет на община Троян;
38. Десислава Стойкова – резервен член, юрисконсулт на Национално сдружение на общините;
39. Райна Георгиева – резервен член, старши експерт в отдел „Безопасност и здраве при работа. Справедлив зелен преход и екология и екология“, КНСБ;
40. Кирил Бинев – резервен член, главен експерт – Конфедерация на труда „Подкрепа“;
41. Илияна Павлова – директор, Център „Чиста индустрия“, Българска стопанска камара;
42. Беата Папазова – резервен член, съветник по европейска интеграция и проекти в БТПП;
43. Доц. д-р Борислав Великов – член на Националния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България;
44. Проф. д-р Красимира Станева – председател на УС на Съюз за Стопанска инициатива;
45. Проф. д-р инж. Екатерина Тодорова – резервен член, Декан на ФЕЛА, ЛТУ;
46. Теодора Павлова – член на УС на БАКЕП и управител на „Интеладвайзърс“ ЕООД, ЮЛНЦ в сектор „опазване на околната среда“;

47. Катерина Раковска – резервен член, координатор на програма "Защитени територии и Натура 2000" в сдружение "ВВФ - Световен фонд за дивата природа, Дунавско - карпатска програма", ЮЛНЦ в сектор „опазване на околната среда“;

48. Ангел Гяуров представител на фондация „Земя завинаги“, ЮЛНЦ в сектор „води“;

Наблюдатели с право на съвещателен глас в Комитета за наблюдение:

1. Юлия Стойкова – главен експерт в дирекция „Право на собственост“;
2. Бисер Радков – главен одитор в дирекция „Методология, хоризонтални политики и автоматизация на одитната дейност“, ИА ОСЕС, МФ;
3. Станка Рашкова – началник на отдел „Програми на ЕС и др. донорски програми, Министерство на финансите;
4. Вероника Господинова– държавен вътрешен одитор в Звеното за вътрешен одит в МВР;
5. Ваня Гюрова – главен експерт в звено „Сертификация на разходите по Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“.

Представители на Европейската комисия ЕК:

1. Г-жа Агнес Монфре- ръководител на отдел „България, Хърватия и Словения“ в Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ на ЕК;
2. Г-н Петър Христов, програмен директор в Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ ЕК;
3. Г-жа Милена Новакова, ЕК